ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **S. M.,** zastoupený JUDr. Josefem Zubkem, advokátem, se sídlem 1. máje 398, Třinec, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 8. prosince 2015, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. října 2016, č. j. 20 Ad 70/2015 - 32,

takto:

I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 5. září 2012, č. j. X1 přiznala žalobci od 1. ledna 2012 starobní důchod ve výši 9 298 Kč (dále též „rozhodnutí o důchodu“). Toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 13. září 2012. Dne 3. září 2015, tedy o téměř tři roky později, zaslal žalobce žalované podání nazvané „žádost“, v němž se domáhal přiznání správné výše starobního důchodu. Žalovaná na tuto žádost odpověděla dopisem ze dne 30. října 2015, ve kterém žalobce informovala o rozhodnutích týkajících se výše jeho starobního důchodu (kromě již zmíněného jde o tři rozhodnutí ze dne 24. dubna 2015, jimiž byl žalobci starobní důchod zvýšen a stanoven dorovnávací přídavek) s tím, že výše dávky byla vyměřena správně a v souladu s platnými právními předpisy a „*rozhodnutí ze dne 5. 9. 2012 je správné a zůstává i nadále v platnosti*“.

[2] Dne 6. listopadu 2015 podal žalobce „námitku“, v níž uvedl, že o jeho žádosti ze dne 3. září 2015 žalovaná rozhodla dopisem ze dne 30. října 2015. Žalobce podává proti „*rozhodnutí ze dne 5. září 2012*“ námitku, neboť nesouhlasí se způsobem, jakým došlo k rozdělení doby pojištění podle českých a slovenských právních předpisů.

[3] Žalovaná vydala dne 8. prosince 2015 rozhodnutí č. j. X, kterým námitky žalobce zamítla (dále též „rozhodnutí o námitkách“). V odůvodnění nejprve shrnula všechny žádosti a rozhodnutí týkající se starobního důchodu žalobce. Následně uvedla, že v rozhodnutí o důchodu je správně uvedeno poučení o opravných prostředcích. Vzhledem k tomu, že toto rozhodnutí bylo žalobci „*doručováno ode dne 11. 9. 2012*“ a žalobce proti němu v zákonné třicetidenní lhůtě nepodal námitky, stalo se pravomocným a vykonatelným. Námitka ze dne 6. listopadu 2015 tedy byla opožděná, a proto byla v souladu s § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zamítnuta.

[4] Rozhodnutí o námitkách napadl žalobce žalobou ke Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), v níž opětovně namítal, že posouzení rozdělení dob pojištění žalobce mezi český a slovenský systém sociálního zabezpečení žalovanou nebyl správný. Žalobce v žalobě uvedl, že napadeným rozhodnutím žalovaná rozhodla o jeho námitkách proti rozhodnutí o důchodu. Petit žalobce formuloval tak, že navrhuje zrušit rozhodnutí o důchodu (ze dne 5. září 2012, č. j. X1). V replice k vyjádření žalované, v němž žalovaná zopakovala svůj závěr, že námitky proti rozhodnutí o důchodu podal žalobce opožděně a rozhodnutí o nich tak bylo správné, žalobce uvedl, že dopis žalované ze dne 30. října 2015 považoval za rozhodnutí o jeho žádosti ze dne 3. září 2015, pročež jeho námitky proti tomuto rozhodnutí byly podány včas. Proto žalobce navrhuje „*zrušení rozhodnutí strany žalované ze dne 5. září 2012, kterým je vlastně dopis strany žalované ze dne 30. října 2015, neboť v něm strana žalovaná trvá na tom, že toto rozhodnutí ze dne 5. září 2015 zůstává i nadále v platnosti.*“ Podáním ze dne 4. října 2016 žalobce doplnil petit o návrh na zrušení rozhodnutí o námitkách.

[5] Krajský soud žalobu v záhlaví citovaným rozhodnutím zamítl. Dospěl k závěru, že není pochyb o tom, že námitky žalobce ze dne 6. listopadu 2015 byly opožděné, neboť směřovaly vůči rozhodnutí ze dne 5. září 2012. Ke tvrzení žalobce, že námitky směřovaly vůči dopisu žalované ze dne 30. října 2015, krajský soud uvedl, že tento dopis byl pouze reakcí na žádost žalobce ze dne 3. září 2015, která však nebyla žádostí o přiznání dávky důchodového pojištění, neboť neměla formu předpokládanou § 82 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a proto nemohla vyvolat účinky zahájení řízení, které by vyústilo ve vydání rozhodnutí. Soud se neztotožnil s názorem žalobce, že každý poživatel důchodu může žádost o stanovení správné výše důchodu sepsat ve formě dopisu doma a očekávat, že žalovaná o takové žádosti věcně rozhodne. K přezkumu správnosti výše přiznané dávky slouží primárně opravný prostředek – námitky, jejichž nevyužití nemůže být nahrazeno žádostí o stanovení správné výše důchodu, jak učinil žalobce.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[6] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítal, že je pravda, že po podání žádosti o stanovení správné výše důchodu ve formě pouhého dopisu nemohl očekávat, že žalovaná věcně rozhodne. Ta však, aniž by stěžovatele vyzvala k sepisu žádosti na předepsaném tiskopisu, o jeho žádosti věcně rozhodla dopisem ze dne 30. října 2015, který je ve skutečnosti rozhodnutím, neboť obsahuje výrok o tom, že důchod stěžovatele byl vyměřen ve správné výši, i vyčerpávající odůvodnění. Stěžovatel se proto domnívá, že žalovaná považovala žádost stěžovatele za podanou v kvalifikované formě podle § 82 odst. 1 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení s účinky zahájení řízení. Námitky ze dne 6. listopadu 2015 podal žalobce právě proti tomuto „rozhodnutí“, a to ve lhůtě stanovené zákonem. Proto stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil.

[7] Žalovaná se ke kasační stížnosti ve lhůtě k tomu stanovené nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[9] Argumentace stěžovatele je založena na přesvědčení, že dopis, jímž jej žalovaná dne 30. října 2015 informovala o tom, že rozhodnutí o důchodu (ze dne 5. září 2012) nadále zůstává v platnosti, je ve skutečnosti rozhodnutím, proti kterému směřovaly námitky podané dne 6. listopadu 2015. Nejvyšší správní soud se však ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že žalovaná o žádosti stěžovatele ze dne 3. září 2015 nevedla řízení, a proto nemohla vydat ani žádné rozhodnutí. K zahájení řízení nemohlo dojít proto, že podání stěžovatele („žádost“) nemělo formu stanovenou § 82 odst. 1 ve spojení s § 123e odst. 2 písm. b) zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. června 2014 č. j. 6 Ads 32/2014-37). Z toho, že žalovaná na žádost žalobce reagovala a určitým způsobem se k ní vyjádřila, ještě nelze usuzovat, že vedla správní řízení, které je zvláštní (ale nikoli jedinou) formou činnosti veřejné správy (srov. § 9 správního řádu). Dopis ze dne 30. října 2015 nelze považovat za rozhodnutí také pro absenci znaků rozhodnutí. Kromě toho, že nevzešlo ze správního řízení, neobsahuje náležitosti stanovené § 68 správního řádu a žalovaná jím ani nezaložila, nezměnila nebo nezrušila práva či povinnosti žalobce, ani autoritativně nedeklarovala, že žalobce určitá práva či povinnosti má nebo nemá (§ 67 odst. 1 správního řádu); pouze žalobce informovala, že ve vztahu k výši jeho důchodu je nadále platné rozhodnutí ze dne 5. září 2012.

[10] Tvrzení stěžovatele, že jeho námitka směřovaly ve skutečnosti proti dopisu ze dne 30. října 2015, však především neodpovídá obsahu samotných námitek. V nich totiž stěžovatel uvedl: „*Proti rozhodnutí ze dne 5. září 2012, kterým mi byl přiznán starobní důchod ve výši 9.298 Kč měsíčně, a to s účinností od 1. ledna 2012, podávám námitku, kterou zdůvodňuji takto.*“ Žalovaná tak, posuzujíc podání žalobce podle jeho obsahu (§ 37 odst. 1 správního řádu), nemohla mít žádný důvod k pochybám, proti jakému rozhodnutí

námitky stěžovatele směřovaly a že byly podány opožděně. Tuto argumentaci navíc uplatnil stěžovatel až v replice v rámci řízení před krajským soudem, a proto se s ní žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí nemohla žádným způsobem vypořádat.

[11] Z výše uvedeného je zřejmé, že žalovaná postupovala správně, když námitky žalobce v souladu s § 92 odst. 1 správního řádu pro opožděnost zamítla. Ze stejných důvodů je třeba považovat za zákonné též rozhodnutí krajského soudu o zamítnutí žaloby.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, pročež ji ve smyslu poslední věty § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[13] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl úspěch ve věci, nemá proto právo náhradu nákladů řízení. Žalovaná měla ve věci plný úspěch, jedná se však o věc důchodového pojištění, a proto nárok na náhradu nákladů řízení taktéž nemá.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. ledna 2017

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu